

Izhaaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Pisanične številke se prodajajo po 3 av. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm. visoke
2 1/2 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za oglasne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 5 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 10 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša
za vsa leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, „
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovani
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
TELEFON šte. 1157.

BRZOJAVNE VESTI.

Imenovanja v armadi.

DUNAJ 8. Armadni naredbeni list je priobčil, da je general kavalarije po dvajsetletnem službovanju kakor generalni adjutant cesarjev dobil veliki križ Stefanovega reda. Nadalje je GM nadvojvoda Fran Salvator poveljnik 17. kavalarijske brigade, imenovan poveljnikom kavalarijske četne divizije na Dunaju. FML Lonyay de Nagy-Lonya poveljnik kavalarijske četne divizije na Dunaju je imenovan gardnim poročnikom ogrske telesne straže.

Spomladanski korzo.

OPATJA 8. Ob najkrajšem pomladanskem vremenu se je danes popoldne vršil pomladanski korzo v navzočnosti nadvojvode Rainerja, namestnika princa Hohenlohe kakor protektorja in mnogoštevilnega občinstva.

Vremenska napoved za Primorsko in Kranjsko.

DUNAJ 8. Večinoma jasno, zmerni vetrovi, temperatura malo spremenjena, enakomerno stanovitno.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 8. Zbornica je nadaljevala generalno debato o zakonskem načrtu glede ureditve pravnih razmer in plač nedržavnih ljudskih učiteljev. Posl. Vajda (Roman) je v svojem trirurnem govoru kritikoval predlog s stališča narodnosti, ter jo označil kakor prenapleno. Izjavil je, da ima predlog namen odvrti pozornost od dejstva da ni še vložena predloga o splošni volilni pravici. Govornik je končno predlagal, naj se postavi predlog z dnevnega reda.

Ogrski ministri na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 8. Ministerski predsednik, ministar za trgovino in poljedelstvo ter državni tajniki Popovics, Szterenyi in Mezöffy so ob 5. uri in en četrt popoldne odpotovali na Dunaj.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 8. Posl. Lapčević (socijalni demokrat) je na današnji seji izjavil, da edina rešitev krize v skupščini je razpis novih volitev. Dne 31. marca st. st. polunooči prestane vsled pomanjkanja zakonito odobrenega proračuna ves državni organizem. Po raznih vprašanjih na ministerskega predsednika je bila seja do 4. ure popoldne odgodjena.

Angleški kralj. — Španski generalni kapitan.

MADRID 8. Uradni list poroča, da je kralj Alfonz imenoval angleškega kralja Edvarda generalnim kapitanom španske armade.

Požar.

NEW-JORK 8. Danes zjutraj je pogorela postaja mestnih pouličnih železnic. Ubitih je bilo sedem gasilcev, ker se je zrušilo zidovje postaje.

Povodnji.

BELIGRAD 8. Z dežele poročajo o povodnjih.

BUDIMPEŠTA 8. V nevarnosti je mesto Rutka, ker je izstopila reka Turocz. Niže ležeči mestni deli so že poplavljeni. Vsled neprestanega deževja narašča tudi reka Naga.

DEVA 8. Ker je nenadoma prišel kopneti sneg, narašča naglo potoki in reke. Reka Maroš je po noči predrla jez ter pre-

plavila 800 oralo gozda. Ker voda neprestano narašča, so niže ležeči mestni deli pod vodo. Oblastni je izdale varnostne odredbe.

Nezgodna angleške vojne ladije.

LONDON 8. Iz Devonforta poročajo: Angleška vojna ladija „Trafalgar“, prišedša iz Plymoutha, je pri Evils Point-Stanhouse zadela na skalo. Remorkerji so odšli na pomoč.

Bivši predsednik Guatemale umorjen.

NEW-JORK 8. Iz Meksike poročajo, da je neki mlad Guatemalec v minoli noči v poslanski zbornici umoril Barrilasa, bivšega predsednika Guatemale.

Iz Maroka.

LONDON 8. „Times“ poroča iz Tangerja: V veliki mešaji v Fezu je bil prečitan manifest sultana, ki pravi, da so nekateri nespametni podaniki umorili dva Francoza, nekoliko jih pa ranili. Vsled tega je francoska vlada začela brez vsake pravice zasedla Ugido vključno obstoječim pogodbam. Sultan se nada, da se spor čim prej poravnava in da se Francozi umaknejo iz Ugide Med tem mora pa ljudstvo mirovati.

Sestanek angleškega in španskega kralja v Kartageni.

KARTAGENA 8. Dospel je semkaj kralj Alfonz s svojo materjo, infantom Ferdinandom, ministerskim predsednikom, ministroma vojne mornarice in za vnanje stvari ter angležkim poslanikom v Madridu. Ker razsaja v Kartageni legar, ostane kralj tukaj le toliko časa, kolikor bo neobhodno potrebno. Vlada se ne izkrcata, marveč vse slavnosti se bodo vršile le na morju.

KARTAGENA 8. Danes zjutraj sta se sestala angleški kralj Edvard in kralj Alfonz. Nocoj bo slavnostni banket na vojni ladiji „Numancia“. Splošno se sodi, da je sestanek velikega pomena.

KARTAGENA 8. Kralj Alfonz se je na jahi „Giralda“ podal na visoko morje nasproti kralju Edvardu.

R u s i j a.

Duma.

PETROGRAD 8. Duma se je na današnji seji bavila le z agrarnim vprašanjem. Govorniki so pri poluprazni dvorani imeli daljše govore, ne da bi bili povedali kaj posebnega, dokler ni prišel do besede posl. Sulguin. Pobjal je nauk socialistov in pristave delavske stranke, ki zahtevajo, naj se odpravi zemljiška lastnina. Zaključil je z ironičnim predlogom nove stranke „kapitalistični socialisti“, ki zahteva, da se odpravi naslov vsakega posestva, torej tudi posestva na energiji, duhovitosti in talentu. Ob viharni pohvali desnice in ogorčenih manifestacijah levice je šel govornik s tribune.

Na ruskih vseučiliščih.

PETROGRAD 8. Kakor poroča „Novoje Vremja“ se nahaja Kijevsko vseučilišče začasno v oblasti revolucionarcev.

Dijaki moskovskega vseučilišča vstrajajo pri svojem ultimatumu, da se jim prizna pravica, da zamorejo imeti politične shode. Moskovsko vseučilišče ne bo najbrž pred mesecem majem odprto.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 6. aprila 1907.

Sabora ni. Zato je zmanjkalo kompasa za politično orijentacijo, mislim, živahne te-

koče politike — pak se vračamo k starim krutim formam strankarske politike, ali ekskurziramo na diplomatsko široko polje in preiskujemo politične položaje drugih narodov. Zdi se, da tudi to ni slabo, ker se s tem naša javnost malo več bavi z Dalmacijo, ki postaja vedno bolj interesantna. Uživati more na divnih načrtih barona Chlumetzkega, ki sestavlja pikanten trializem, kar utegne dovesti do kake prislovične dunajske — konference miru.

Nu, ostati hočem doma in vas obvestiti o tem, kar se pri nas godi.

Naj začnem z madjaroni, ki menda sami ne vedo, kako je prišlo do tega, da se zopet toliko govori o njih. V duši jim vendar — če tudi morda žive v prijetni nadi, da bi se mogli zopet preriti do korita — ne more biti ugodno, da morajo vnovič poslušati najostreje obsodbe njihove prošlosti, ki pomenja za vse zdravo infekcijo — gnjilavi.

V tej kontroverzi o madjaronih je bilo lepo poslušati glasiło hrvatske stranke prava, o kateri vemo, da ima tudi koketnih ljudi, a vendar napada madjarone in jih odklanja popolnoma. Jedno samo je, kar se prigrvarja Hrvatski, a to je, da priporoča razpuščenje sabora, češ, da naj narod na volišču odloči o vprašanju stalne večine v saboru. Razpuščenje bi bilo sedaj popolnoma nepotrebnost, kajti kakor je mogel sabor do sedaj funkcionirati s koalirano večino, tako bo mogel funkcionirati vse dotlej, dokler ta koalicijska ne izpolni svojega programa, to je: dokler ne izvede ustavnih reform in ne uvede splošne in enake volilne pravice. Se le s tem momentom preneha sabor obstajati tak kakor je sedaj, in tedaj se bo moglo reči, da novi sabor predstavlja ves narod in da je izvoljen po volji naroda. In ob tej priliki poda narod gotovo tudi stalno večino v novem saboru. Nikake potrebe ni torej, da bi se že sedaj sklepale kakoršnje si bode fuzije, a najmanj z madjaroni.

Z vprašanjem madjaronov oživel je tudi vprašanje ministra za Hrvatsko Josipovića. Ta minister ne pozna razmer v Hrvatski in se tudi ne zanima zanje. On je jednostavno komoden, pak ako kdo prihaja k njemu in mu sporoči kaj dobrega — kaj briga to tega ministra! Ali komodnost našega ministra ni nikakor častna za naše koalirane stranke, ki podpirajo vlado in ki bi imele biti v kontaktu z ministrom. Vsled tega donajajo nekateri listi vest, da je med Josipovićem in koalicijo došlo do konflikta ter se pričakuje, da minister skoro poda svojo demisijo. To bi bil vsakako prvi njegov hvalevreden čin!

Ali tako odločno proti madjaronom se ne drže naši osrečevalci franko-furtimeši — tako, da zlobni „Pokret“ že govori, da so ti „naravno zavetišče“ madjaronov. Ali te zlobe ni kriv „Pokret“, ker danes ni možno uveriti nikogar, da je Kršnjavi (v najnoveji čas tudi glasoviti Rubido) zadojen od idej Starčevića. Vsaj Kršnjavega deviza je: „Velika Hrvatska v Gross-Oesterreichu“. Uverjenje Starčevića, da nam „vse zlo prihaja z Dunaja“ — ne more v isto torbo, razun v — Frankovo.

Ni baronu Chlumetzkeemu ne gre iz glave „Velika Avstrija“, pak jo skuša rešiti, ker vidi trdo kost v odporu Madjarov ter občuti vedno hladneje razpoloženje nasproti Dunaju. Volk sit in koza cela — ostaneta, misli on v „Oester. Rundschau“, ako ustvarimo dualizem: Avstrijo za-se, Ogrsko za-se, a Hrvatsko, Bosno in Dalmacijo za-se! Chlumetzky bi bil potemtakem najčistejši star-

čevičjanec, samo ako bi ne bil glavni namen temu načrtu: Osiguranje poti „Drangu nach Osten“, kar je on izrecno omenil in razložil. Ono prvo se strinja z nami. A kaj nas briga drugo? Chlumetzky je krasen človek in „Hrv. Pravo“ ga je začelo kovati v zvezde, a v isti hip udriha po madjaronih. Drugi resni listi so mimoišli to mamečo vabo dunajskega kavalirja.

Kavalirstvo na Dunaju nasproti nam in sosebno nasproti Dalmaciji je dobro znano in nosi označenje „dunajsko“, vulgo: „obljube so samo neumnežu v veselje!“ Dalmacijo obiščejo dne 30. naši poslanci iz Hrvatske, da vrnejo nekolikokratne obiske Dalmatincev. Ta obisk prireja „Hrv. stranka prava“ ter se pričakuje z napetostjo, kakov uspeh bo imel, ker je v Dalmaciji ravno sedaj najrazličnejše razpoloženje radi živega volilnega vrvenja. Še prej, nego se povrnejo, mi bo prilika, da vam pošljem še kako novico.

SPHINX.

Pod tem naslovom priobčuje „Adriaticus“ v „Tršč. Lloyd“ ta-le članek:

Rapallo! Haag! Bilow! Tittoni! Maroko! Ugida! Angleška! Francija! Nemčija! Mari ne! Koliko čudnih imen! Pravo sito in rešeto!

Tisto malo italijansko mesto Rapallo v okrožju Chiavari v pokrajini genoveški se svojimi tritisoč prebivalci, se res ni nadejalo, da se v njem, tam na čarobni njegovi obali na Sredozemskem morju odigra važen odlomček mednarodne diplomatsko-politične zgodovine. Pak vendar! Tudi mesto Algeširas na Španskem je bilo zbralo v sebi venec evropskih in marokanskih diplomatov, da se porazgovore tako-le fino in modro o marokanski aferi in o politično-gospodarskih zadevah francosko-nemških zaradi Maroka. Nu, Algeširas ni Rapallo. Kajti v vodah Rapalla, je premagal leta 1431 beneški dože Peter Loređano Genoveze. Pak, če je nemški kancelar Bilow došel to pot v dražestni Rapallo, da v njem sugestionira in nadmodri Italijana Uitonija, se mu more reči že v naprej, da se mu dogodi istotako kakor Genovezom. Diplomatični poraz na rapalskem sestanku s Tittonijem bo Herr von Bilow občutil še le tedaj, ko pride psihologični čas za to.

Kaj je iskal in kaj je hotel Bilow v Rapallo? — Na to bi mogel morda najbolje odgovoriti tisti William Stead, ki je angleškemu kralju in angleški vladi v Londonu pošepnil na uho vprašanje o evropskem razoroženju. Tudi Bilow je hotel v Rapallo proti temu angleškemu predlogu, ki bo predložen bodoči mirovni konferenci v Haagu, navdahniti tistega Tittonija, tega italijanskega državnika, ki ga z Italijo vred vežejo na Anglijo veliki politično-gospodarski interesi. Diplomatični poraz Nemčije v Algeširas bi moral vendar vsposbuditi Nemčijo na resneja razmišljanja velike resnice in gole realnosti. Čudno mej tem ko Bilow roma v italijanski Rapallo, vstopa Francija s svojo vojsko v Maroko in zaseda Ugido. Ali Bilow res ne umeje s svojo Nemčijo vred, da je zasedanje marokanske Ugide diplomatski sad francoske zmage nad Nemčijo v Algeširasu? Ali ne vidi Nemčija, da za Francoska stoji Anglija, a za Anglijo Italija? Ali nemška diplomacija res še vedno veruje v trdnost nekdanje Bismarkove trocesarske zveze? Kaj? Trocesarska zveza? Saj je to prava pravcata fata morgana! Danes obstoji zgodovinska resnica, da je Nemčija politično osamljena v Evropi, tudi Nemčija mora zavesti se

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

DEVETO POGAVJE.

Četa stotnika Lavtona je prežala z največjo pazljivostjo na sovražnika, ki se je vračal k svojim čolnom, ne da bi se ga bila mogla lotiti. Naslednik polkovnika Velmerja je predobro poznal sovražnikovo moč, da bi bil zapustil varno hribovje, predno je bil prisiljen, da gre dol k morju. Ko pa je nastopil to nevarno pot, je pustil napraviti svoje ljudi sklenjen štrikot, iz čigar zunanjih strani so strleli sami bajonet.

Lavton je vedel dobro, da je hrabrih mož v taki formaciji redkokdaj mogoče napasti z uspehom, in tako je moral gledati, kako se je sovražnik polagoma bližal bregu, ne da mu je mogel braniti.

Majhna jadernica, ki je bila pripeljala Angleže iz mesta semkaj, je ležala z nabitim topovi ob bregu in Lavton je izprevidel, da bi bilo blazno, bojevati se pod takimi pogoji. In tako so se vkrcali Angleži, nenadlegovani od nasprotnika.

33

najtrši štor se dá preklati, in maček izgubi svoje trdovratno življenje, če postane le preveč predrzen, kakor ste bili na primer Vi davi. Kaj pravite, ako bi morala zdržati Vaša glava veliko takih bunk, kakor dandaz? „Ne govorite o tem!“ je vskliknil Lavton. „Zdi se mi, da me je samo debela čelada rešila, na Vašo srečo.“

„Zares, veliko vzroka imam, biti hvalježnemu tej čeladi!“ je rekel Mazon, „in pri moji veri, čelada ali črepinja morata biti precej debela, da sta se mogla tako krepko postaviti krogli v bran.“

„Pustite šale, Tom!“ je odvrnil stotnik. „Ali ste čuli o Singeltonu? Bojim se, da se bo radoval njegove smrti njegov poročnik, ko ima zdaj upanje, da avansira!“

„Da bi s pomočjo smrti tovariša in prijatelja avansiral,“ je opomnil Mazon, „si nečemo želeli ravno. Sicer pa sem slišal od Pipca, da se še utegne izlizati.“

„Na to hočem upati iz vsega srca!“ je vskliknil Lavton. „Za golobrad obraz ima ta fant najhrabrejše srce, kar sem jih srečal kdaj. A čudim se le, da so se naši ljudje tako fino držali, potem ko sva istočasno pala oba!“

„Za ta poklon bi se Vam moral zahva-

liti jaz!“ se je smejal poročnik. „Ako bi mi skromnost ne branila... Storil sem, kar sem mogel, da bi jih zadržal, a zaman.“

„Jih zadržal?“ je grmel stotnik. „Vi hočete zadržati naše fante sredi v napadu?“

„Memil sem pač, da so mahnil na napadno pot,“ je opomnil poročnik. „Hm, moj padec jih je prignil nazaj na pravo pot.“

„Ali Vaš padec ali pa strah pred lastnim padcem... A predno nas ni major spravil zopet v red, smo bili v neznanjski zmešnjavi!“

„Dunvud?“

„Da, pridrivil je v galopu z dvema drugima praporjema, se vrgel med nas in sovražnika in nas hipoma zopet popravil.“

„In potem?“

„Potem pa se je zgodilo,“ se je smejal poročnik, „da smo pognali John Bull-a nazaj v grmovje.“

„Vsi vrage! Kakšno veselje mi je šlo tu po vodi!“

„Da, vse to ste prespali!“

„Res, da,“ je vzdihnil stotnik. „Bila sva z Jurijem oba nezavestna in... A čujte, Tom, kaj pa poreče Jurjeva sestra k tej plavalaski gori na Kobiljeku?“ (Pride še.)

in spoznati svoj današnji politično-gospodarski položaj — svoj „splendid isolation“.

Mirovna konferenca, ki se bo v mesecu juliju ali avgustu vršila v Haagu, strezni Nemčiji in jo vzbudi iz njene politične megalomanije. V Haagu se razkrije na zeleni diplomatični mizi snopč listin, ki stisnejo Nemčijo ob zid. Stari mojster svetovne diplomacije, Anglež, vprizori v Haagu tako večšo diplomatično igro, da jo bo Nemčija občutila kakor udarec strele od glave do pete.

O potovanju Italijanskega kralja v Atene.

Pišer berlinski „Lokal-Anzeiger“, da se temu potovanju pripisuje velika važnost. Iz okolnosti, da spremlja kralja ministra Tittoni in Mirabello, se zamore posneti, da se utegne v kratkem skleniti med obema državama pogodba za slučaj, da pride na Balkanu do kakih komplikacij.

Kako se vršijo volitve v Črnigori.

Za izvolitev poslancev v narodno skupščino črnogorsko ima po novem zakonu volilno pravico vsak črnogorski državljani, ki je izpolnil 21. leto. Glasovati se zamore samo osebno. Volitev se vrši s kroglicami. Vsaka kandidatska lista ima svojo škatljo. Volilec dobi od predsednika volilnega odbora kroglico, katero vrže v katero škatljo hoče, a z roko mora poseči v vse škatljice, tako, da se ne ve, v kateri je pustil kroglico. Tako se dela tudi v Srbiji, in na ta način je povsem zavarovana tajnost volitev. Razun tega ne sme v sobi, kjer se vrši volitev, biti navzoč nikak predstavitelj oblastnijske niti ne sme oblastnijska vprašati volilca, za koga da je glasoval. Sebešno so stroge odredbe glede svobode volitev. Ako bi n. pr. upravni uradniki in vojaški starešine aktivne vojske ponujali kandidature za poslance ali sicer uplivali na sestavljanje kandidatske liste, ali pa ovirali svobodno volitev, kaznovani bodo z izgubo službe. Doba zasedanja traja 4 leta. Narodna skupščina se bo redno sklicevala o Sv. Luki dne 19. oktobra.

Dogodki na Ruskem.

Car opstoji?

Neki londonski list poroča, iz (kakor pravi) zanesljivega vira, da je carica-udova došla samo radi tega na Angležko, da najde tamkaj za velikega kneza Mihajla, brata carevega, primerno ženo v angleških dvornih krogih. Car, da se namreč vsled oslabiljenih duševnih sil ne čuti več sposobnim za vladanje in zato želi odstopiti, a veliki knez Mihajl, ki ima 30 let, bi prevzel regentstvo, dokler postane carevič polnoleten. Zato pa treba, da se veliki knez Mihajl oženi. Po dolgem pogajanju ta se je carici-materi posrečilo najti za velikega kneza Mihajla princesinjo Slesvig-Holsteinsko, hčer prince Kristijana. Princesinja prestopi na pravoslavno vero. Kakor je baje dogovorjeno, pojde veliki knez Mihajl že te dni v Windsor, kjer se bo v štirih tednih popolnoma na tiho vršila poroka. V zvezi s temi važnimi spremembami v ruski carski hiši da se izvrše velike spremembe tudi v diplomatični službi. (Mi pričujemo te vesti le po dolžnosti kronistov, da si jim ne moremo verjeti. Op. ured.)

Poljaki proti proračunu.

Lvovski poljski listi poročajo iz Petrograda, da je poljski klub sklenil glasovati v dumi proti proračunu, češ, da nimajo do vlade nikakega zaupanja, ker so Poljaki največ trpeli radi razglasa vojnega stanja v ruski Poljski in vsled uvedbe vojnih sodišč.

Moskovsko vseučilišče zaprto.

Iz Moskve poročajo, da je akademični senat vspricho anormalnega stanja na vseučilišču sklenil (ne da bi niti zaslišal zadnjih zahtev dijaštva) zapreti vseučilišče do 13. maja.

Drobne politične vesti.

Stroški za izvajanje zakona ločitve cerkve od države na Francoskem. Doslej je Francoska vlada potrosila za izvajanje zakona o ločitvi cerkve od države 3.695.159 frankov stroška. To so stroški za pravde, stroški za uradnike, a največji stroški za vojake in orožnike in to nad dva milijona frankov.

Bosanske kulturne razmere. V okraju Bosanska Dubica je 20.000 prebivalcev. V vsem okraju sta samo dve šoli, orožniških kasarn je pa — pet.

Meščanskih šol imajo Čehi na Moravskem 107 (55 deških in 52 dekliških).

Pogreb dra. E. Gregra. Ob veliki udeležbi čeških narodnih prvakov in naroda ter čeških ministrov se je dne 5. t. m. vršil v Pragi pogreb pok. dra. E. Gregra. Na grobu je govoril dr. Kramar.

Izprememba na najvišjem sodišču. Kakor javljajo z Dunaja, pojde prvi predsednik najvišjega sodišča, dr. Emil Steinbach, v kratkem v pokoj. Njegov naslednik postane baje drugi predsednik in bivši pravosodni minister dr. Ruber.

Tržaško volilno gibanje.

V nedeljo sta dve tržaški italij. stranki priredili svoja shoda: gospodovalna liberalna stranka v gledališču Rossetti, kršč.-socialna pa v Fenice — (ako ta poslednja sploh zasluži ime stranka). Na shodih sta se glavna govornika — na prvem dr. Venezian, na

prugem Depangher — bavila z nami Slovenci. Oba sta nastopila proti nam kakor proti svojim sovražnikom. Le z razliko, da nas je italijanski liberal vsaj smatral za resne nasprotnike, dočim nas je krščanski socialc le žalil — kakor se nam poroča.

Z obema govoroma se pobavimo jutri, ker nam d nes nedostaje prostora.

Volilne imenike na pregled je stavilo politično društvo „Edinost“ v sledečih prostorih:

za I. volilni okraj (stare mesto in sv. Jakob): v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu, ves dan;

za II. volilni okraj (novo mesto, Barriera nuova, Greta in Skorklja): v „Delavskem podpornem društvu“ („Narodni dom“, Via Giorgio Galatti 18., II. nadst.) in na Greti v prodajalnici gosp. Antona Pogorelec — na obeh mestih ves dan;

za III. volilni okraj (Barriera vecchia in Kjadin): v „Tržaškem podpornem in bralnem društvu“ (Via Stadion št. 19. I. nadst.), danes v nedeljo ves dan;

za IV. volilni okraj (sv. Vid in Čarbola zgoranja): v gostilni g. Kuzmana, (Via Economu) in v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu.

V vseh teh prostorih se bodo sprejemale reklamacije od 6. do 8. ure zvečer in v teh urah se bodo tam nahajali tudi zastopniki političnega društva „Edinost“, ki bodo dajali strankam navodila na zahtevo. Tudi v okolici so v vsakem večem okraju volilni imeniki na vpogled volilcem.

Opozarjamo posebno na Rojan, kjer je razložen na pregled volilni imenik v „Konsumnem društvu“ ves dan, dočim po členu tamošnjega volilnega odbora se sprejemajo ter davajo navodila od 7. do 9. ure zvečer.

Opozarjamo posebno volilce, da se volilni imeniki vseh petih okrajev nahajajo tudi v kavarnah „Balkan“ in „Commercio“.

Ne odlašajte z reklamacijami! Javljamo, da reklamacijsko postopanje se ne vrši nikakor tako gladko, kakor je bilo pričakovati. Poroča se namreč da treba sedaj dva in celo več dni čakati in mole-dovati na policijskem uradu za dotično potrdilo, da dotični ni bil kaznovan. To je sicer očitna škana, ali zdi se, da jej misli policijska oblast ugoditi. Po zakonu so vendar le izključeni samo oni, ki so bili kaznovani radi goljufije, tatvine, krivde itd!

Vsled te zapreke nujno vabimo vse naše ljudi da nemudoma pohite v naše lokale, kjer so izloženi volilni imeniki in se vsaki večer dajejo informacije glede reklamacijskega postopanja ter napišejo potrebni listi.

Opozarjamo, da je v volilnih imenikih jako veliko naših ljudi izpuščenih in še več imen oziroma stanovanj pogrešenih.

Ne odlašajte do zadnjih dnij, ker vtegete zamuditi reklamacijski rok!

Slovenski volilci! Kupujte vsi „Zavednega volilca“, ki vam da vsa navodila za prihodnje državnozbornske volitve in vam je pravi kažipot v volilni boj!

Dobite ga pri vseh odborih, v tiskarni „Edinost“ in v kavarnah „Balkan“ in „Commercio“ po 10 stot.

Volilci! Pogledjte vsi v volilni imenik, za sebe in svoje pomiselnike!

Reklamirajte pravočasno — reklamacijski rok opteče 17. t. m.

Vse informacije dobite pri pododborih v posamičnih okrajih!

Volilni shod v sv. Križu obnesel se je primerno velikemu momentu, v katerem se nahajamo. Vršil se je tako, da moremo biti z njim zadovoljni. Vsa čast Križanom — odbili so možko in samozvestno poskuse političnih nasprotnikov, katerih je bilo na shodu precejšnje število, in ki so prišli na shod menda ne z najboljšim namenom. Mislimo na slovenske socialne demokratke.

Njihova želja ni bila najbrž, da si pridobijo novega znanja, novih navodil, istotako jih ni najbrž dovela v gostilno g. Maganje radovednost. Prišli so na shod, da ga svojim posredovanjem preprečijo. Iz manifestacije slovenske ideje naj bi se izrodila manifestacija socialnega demokratizma. Ponavljamo, čast vrlim Križanom, da ni do tega prišlo. Pokazali so s tem se enkrat, da križi voda, da jih vsa prizadevanja mednarodnih reformatorjev ne bodo odtujila od onih idealov, katerim so služili naši očeti in katerim hočemo služiti tudi mi! Bil je interesanten shod predvčeraj v sv. Križu. Socialisti so doživeli velik „fiasko“ čeravno so v svoji razburjenosti in srditosti metali „fiasko“ na addresso narodne stranke. In s tem hočemo podati kratko poročilo o včerajšnjem shodu. Shoda se je udeležilo veliko število zborovalcev — do 200 oseb, med temi kakih 40-50 socialistov — lepo število izletnikov iz Trsta. Politično društvo „Edinost“ so zastopali: dr. Rybár, dr. Wilfan in dr. Josip Mandić. Okolu 5. ure je dr. Wilfan, kakor predsednik shoda, otvoril zborovanje in po kratkem ali jedrnatem nagovoru, v katerem je povdarjal, da je današnji shod posvečen pripravi za reklamacijsko postopanje in da je za ta shod izključena vsaka druga politična debata, je dal besedo g. dru. Rybáru, ki je v dolgem in temeljitem govoru razjasnil zborovalcem namen prihodnjih državnozbornskih volitev, opisal reklamacijsko postopanje in pokazal, kako treba reklamirati. Dotaknil se je tudi vprašanja splošne volilne pravice, raztolmačil nje razvoj in prišel je do zaključka, da je

zastoj ako si neka gotova stranka prizadeva, da je le njenim naporom pripisati, ako je načrt volilnega zakona na podlagi splošne volilne pravice postal zakon. Pobijal je te krivične in te agitatoričnim namenom služeče nazore, ter zaključil: splošna volilna pravica je zaslug slovenskih narodnosti, ki so bolj tlačene kakor druge, neprestano zahtevale uvedbo splošne volilne pravice, da pridejo do veljave, do katere morajo Slovani prej ali slej priti! Dr. Rybár je govoril zborovalcem iz srca, za to je pričalo iskreno pritrdjevanje. Vkljub temu prijavil se je za besedo zastopnik jugoslov. socialne demokracije g. Peteani, ki je strastno pobijal izvajanja predgovornika, češ, da je volilna reforma zaslug socialne demokracije, ki je za isto prelila mnogo krvi in žrtvovala mnogo truda. To konstatacijo zasolil je seveda z obilnatimi napadi na addresso naše stranke: ki sloni na buržoazijskem elementu, se ne ozira na potrebe delavskega stanu itd. itd. Mari treba se navajati te velike besede? Saj so one ritornello, ki se poje konstantno in konsekvntno na vsakem shodu, katerega se vdeležuje socialna demokracija.

Seveda je na ta izvajanja odgovoril možko in vspešno dr. Rybár ki je odgovarjajoč na insinucije zastopnika jugoslovanske socialne demokracije stranke pošteno kakor je zaslužil, dokazal nepobitnimi dokazi nevtemeljenost in krivičnost istih. Na izvajanja dra. Rybára odgovorili so naši hrabri Križani s „Živila slovenska stranka“ a socialisti so sekundirali s „Živila socialna demokracija“ „Živio Jernejčič“ itd. Nastal je hrup. Vendar so se socialisti morali oddaljiti in shod se je mogel zaključiti na čast naši narodni stvari, na čemer se treba tudi zahvaliti enerzijski dra. Wilfana, ki je reasumiral podatke zborovanja, zahvalil se zborovalcem za njihovo moštost in zaključil zborovanje s „Živila slovenski Križani!“

Dnevne vesti.

Nevročljive poštne pošiljke. Tukajšnje pošto ravnateljstvo nam je doposlalo seznam priporočenih in navadnih poštih pošiljatev, ki so bile meseca marca 1907 v oddelku za nevročljive poštne pošiljke v Trstu odprte in katerih odpošiljatelji so neznani.

Poziv na predavanje. „Trgovsko izobraževalno društvo“ v Trstu vnovič vabi vse svoje p. n. člane in prijatelje društva na današnje predavanje, ki se bo vršilo v društvenih prostorih v ulici S. Francesco št. 2, I. n. Začetek predavanja je ob 9. uri zvečer.

Predaval bo g. dr. Just Pertot o „Higijeni v trgovinah jestvin“.

Ker je to predavanje velevkoristno in potrebno za vse sloje občinstva, se vabijo tudi ženske, da se ga udeležijo v čim večem številu.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico — v nedeljo zborovalo v Bazovici. Pozdravu predsednika je sledilo krasno predavanje g. ravnatelja Bežka o „Materijalni pedagogiki“. G. ravnatelj Bežek je z učenim svojim predavanjem branil umetno pedagogiko. „Pegaz pa mora tudi kaj jesti“ je rekel g. predavatelj k naslovu predavanja. Žal, da so slišali to samo oni, ki morajo to čuti, a ne tudi oni, ki bi morali to čuti. Predavanje se objavi v stanovskem glasilu. Za počutna predavanja se je g. Bežku zahvalil predsednik g. Ferluga.

Vsa poročila — tajnikovo, blagajnikovo in knjižničarjevo — so se odobrila. Društvo je člen »Zveze jugoslovanskih uč. društev« in ima čez sedemdeset rednih in nekoliko podpornih članov.

G. Valentič se je odboru zahvalil, posebno pa tajnici, gosp. Engelmannovi.

V odbor so izvoljeni:

Gg. Ferluga St., gospice Ev. Valentič, A. Šajmer, Olga Sedevič in gospa Engelmann, ter gospodje Valentič A., Furlani Pertot in Fonda.

Občni zbor je vsprejel resolucijo, v kateri se pozivlje vlado, naj kmalu reši vprašanje slovenskega učiteljskega in naj prestavi slovenski oddelek iz Koprav v Trst, ali vsaj v Gorico. Društvo je sklenilo, da se na kompetentni oblasti pobriga za to, da se šolska mladina ne pušča na vaše plese ali šagre, kjer se moralno kvari ter da se mladini vsaj pod sedemnajst letom prepove popivanje po gostilnah. V debato so posegali gg. nadzornika Nekerman in Kante; učitelji Grmek, Valentič, Berginec, in drugi.

Po oficijelnem delu je bil skupen obed „Pri Lipi“, kjer je pod spretnim vodstvom g. Pelizzona mešani učiteljski zbor pel naše pesmi in kjer se je tudi marsikatero pametno reklo. Skoro korporativno je društvo s prijatelji obiskalo Lipico.

Tržaškemu slovenskemu učiteljsstvu kličemo:

»Le tako dalje! V vašem delu je spas našega naroda!“

Odvetniški in notarski uradniki. Na binkoštno nedeljo, dne 19. maja t. l. dopoldne ob 10. uri se bo vršil v »Narodnem domu“ v Ljubljani velik shod jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav. (Tovariš Janez Bovha iz Celja). 2. Poročilo delegata o izidu in sklepih skupščine odvetniških in notarskih uradnikov o Veliki noči 31/3. in 1/4. t. l. na Dunaju. (Tovariš Josip Christof iz Ljubljane). 3. Os-

novanje zveze jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov. (Organizator Fran Topolčić iz Zagreba). 4. Gmotno in socialno stanje odvetniških in notarskih uradnikov: a. plače in službene odpovedi. b. nedeljski počitek in dopust. dr. Ljudevit Stiker iz Celja in tovariš Rihard Tavčar iz Ljubljane). 5. Ustanovitev podružnice državne zavarovalnice zasebnih uradnikov v Ljubljani za vse slovenske dežele in pokrajine (tovariš Avgust Petrič iz Ljubljane). 6. Ustanovitev lastnega pogrebnega zaklada (tovariš Dragotin Gilčvert iz Gorice). 7. Slučajnosti.

Po dovršenem dnevnem redu bo koncert s petjem in srečolovom, na katerem bodo sodelovali: ljubljanska društvena godba, ljubljanski in hrvaški pevski zbor in tamburaš „organizacije dnevnika“ i pisara iz Zagreba. Namerava se tudi prirediti skupni obed ob znižanih cenah, vsled česar so vsi p. t. jugoslovanske odvet. in not. uradniki, ki se mislijo udeležiti shoda, koncerta in skupnega obeda, naprošeni, da to naznanijo najpozneje do 1. majnika t. l. tovarišu Josipu Christofu, odvet. solicitorju v Ljubljani, ter izjavijo, ako želijo brezplačno prenočišče.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Bog daj malo takih mater. Terezija Gratton, stanujoča v ulici del Crocifisso, je prijavila včeraj dopoldne na policijo, da jej že od predvčerajšnjim v jutro manjkata dva njena otroka, in sicer 3-letni Ivan in 5-letni Ferdinand. — Pa je čakala celih 24 ur!!

Okraden v gledališču. Gospod Fran Cantoni, stanujoči v hiši št. 16 v ulici del Molin grande, je prijavil včeraj na policijo, da mu je predvčerajšnjim popoldne v Politeama Rossetti neznan uzmovik ukradil iz žepa novčarko, v kateri je imel 70 K denarja.

Tatvina z ulomom. Predminolo noč so neznani tatovi ulomili v krčmo Alojzija Celibiča v ulici del Fico št. 3. Najprej so šli v vežo hiše; tam so napravili luknjo v zid in skozi to so prišli v krčmo. Vkradli so 70 K drobiža. Celibič je zavarovan proti tatvini z ulomom.

Poulični tat. Predsinočnjim je bil v ulici di Crosada aretovan neki Josip Ivanof, ker je nekemu Antonu Vuga ukradl uro in verižico, v skupni vrednosti 25 kron.

Nesrečnež. Neki Marij Passian je včeraj dopoldne v ambulatoriju okrajne bolniške blagajne vsled živčne razburjenosti začel divjati. Razbil je neki stol, pretrgal divan, vdaril po glavi nekega vslužbenca bolniške blagajne in zmečkal neki umivalnik iz kositra. Pozvan je bil Treves, ki je nesrečneža povezal in ga odvedel v mestno bolnišnico, kjer so ga zaprli v oddelek za umobolne.

Kako si nekteri bratje izražajo ljubezen. Brata Anton in Josip F. sta oba zidarja. Imata se jako rada ter stanujeta skupaj v Rojanu. V soboto je imel Josip nekaj denarja, kakih 50 kron. Anton je bil pa v skrbi, da bi se Josip s tem denarjem opil in bi se mu znala pripetiti kakšna neizgoda, ali da bi mu morda kak neznan tat ukradl ta denar. Da torej obvaruje brata pred vsako nesrečo, ki bi mu jo moglo povzročiti posestno tega denarja, mu je on ta denar — ukradl. Ko je pa Josip prišel temu na sled, so ga obšle za brata iste skrbi, ki so prej mučile brata glede njega. In v teh skrbih za brata, ga je on dal aretovati, češ, v zaporu bo še najbolj na varnem.

7 kokoši so neznani tatovi ukradli pred-sinočnjim krčmarju Aleksandru Sanvisani v ulici del Fontane št. 22. Vkradene kokoši so bile vredne 21 kron.

Izžvižgavanje gasilcev. Predsinočnjim okolu polnoči so bili gasilci na glavni gasilski postaji obveščeni, da gori v hiši št. 25 v ulici del Solitario. Gasilci so se takoj podali z brigadnicami na označeno mesto, a ko so dospeli tja, so konstatovali, da gori — v peči pekarnice Antona Peternel, ki je v isti hiši in da se je valil jako gost dim iz dimnika pekarnice. Preostajalo jim ni drugega, nego vrniti se. Nekteri iz množice, ki se je bila nabrala tam, so začeli gasilec žvižgati. Gasilci so pa dva teh — in sicer 27-letnega Hektorja Jaski in 17-letnega Anzelma Rebečka — zasačili in ju dali aretovati. Ta dva sta bila na policiji zaslišana in potem izpuščena.

Nesreča na delu. 31-letni Jakob Ivančič, stanujoči v ulici Colombo št. 1, je delal v Lloydovem arzenalu pri parni žagi. Včeraj dopoldne mu je pa leva roka po nesreči prišla pod žago, ki mu jo je grozno razmesarila. Bil je prenešen v bolnišnico.

Neznani tatovi. Kazimir Moretti, agent pri zlatarju Jakobu Grassi v ulici della Barriera vecchia, je prijavil na policijo, da mu je, ko je on malo prej pustil le za trenotek odprto izložbeno okno, neznan tat iz stega ukradl 38 poročnih prstanov, v skupni vrednosti 190 kron.

— Gospici Zoe K. je na poštne trgu, blizu Smolarsove trgovine, neznan uzmovik ukradl iz žepa novčarko, v kateri je imela 36 kron denarja.

— Filip Kadilič, stanujoči v ulici di Cavana št. 2, je prijavil, da so neznani tatovi vlonili v njegovo stanovanje in mu odnesli 70 kron denarja.

Smešnica. Pogovor mej zakonskima. Ona: „Veš, dragi Ivan, ta Kvasov par, ki stanuje v I. nadstropju, pa res srečno živi!“ On: „Po čem pa to sodiš?“ Ona: „No, kaj ne vidiš, da on stori vse, kar m n on vkaže?“

Koledar in yreme. — Danes: Ahacij, škof; Ljuban; Milija. — Jutri: Eehilj, prorok; Krasoj; Srčanica. — Temperatura včeraj ob 2. uri

popoldne + 15° Celz. — Vreme včeraj:
predpoludne nestanovitno, popoldne lepo.

Zlogovnica.

Prvi je lesena dolga stvar.
Zadnji ti prijatelj je vsikdar.
Vmes en samoglasnik sam stoji.
Čeli ti pa služi leto dni.

Rešitev uganjke v „Edinosti“ minole sobote:
VTRINEK.

Društvene vesti in zabave.

Nova društva. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: „Draga“ v Orleku (pol. okraj Sežana); „Pevsko in tamburaško društvo Gorska vila“ v Podgradu (Istra); „Pjevačko i tamburaško društvo Javor“ v Miheličih (pol. okraj Volosko).

Proseški dramatični diletantje so stopili na velikonočni ponedeljek privikrat na odru ter so vprizorili v nabitopolni dvorani gosp. Dragotina Starca žaloigro „Lepo Vido“.

Igralo se je povprek, gladko in dobro čemer je pričal burni aplavz po vsakem dejanju in posebno po zadnjem. Vsa čast takim diletantom!

Da se je igra sponesla, gre vsa zasluga glavni ulogi „Vidi“ katero je uprav mojster-pogodila gospa Julka Starec. Njen nastop nas je prenetil. Lepo in razumno igranje priča o igralskem talentu, ki bi delal čast tudi boljšemu odru. Njeno občutno in izrazito predavanje je izvalilo marsikateremu očesu vroče solze. Gospa Milka Bukavec nam je vspravila pravi tip neodjenljive matere, oziroma tašče. Naravno in nepretirano kretanje je popolnoma odgovarjalo njeni ulogi. — Marjeta je bila zvesta služabnica; to nam je izrazila z besedo in dejanjem g. Ivanka Skabar. Ponosno grofico Gadollo je izborna igralka gospica Ivanka Kapun. Tudi moške uloge so bile v dobrih rokah. Odlikovala sta se Andrej (g. Drag. Starec) ter Martin (g. Ant. Pirjevec).

Med odmorom je svirala domača godba pod vodstvom g. Majcena krasne slovanske komade.

Nova društva. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: „Narodna čitalnica“ na Opčinah; „Društvo za varstvo zanemarenih otrok za sodni okraj Tolmin“ v Tolminu; „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“ s sedežem v Cirknem (pol. okraj Tolmin).

Vesti iz Goriške.

Število jetnikov v Gradiški je v par letih padlo od 350 na 237.

x **Goriška kmetijska šola** se s prihodnjim letom reorganizira in sicer bo trajal pouk dve zimi po pet mesecev. Po leti bodo imeli učitelji te šole predavanja. Ta preosnova je popolnoma napačna, kajti nikdo ne bo maral pouka, ki ga je še le pričel, prekiniti za sedem mesecev. Ko so to šolo preosnovali, ozirali so se pač na severne kraje, kjer ne morejo po zimi nič delati in se pečajo samo z živinorejo in poljedelstvom. Pri nas so pa razmere drugačne; glavne naše kmetijske panoge so vinogradništvo, sadjarstvo, vrtnarstvo in živinoreja. Prvih treh predmetov pa se ne more učenec učiti po zimi, ko ne more ob enem tudi praktično izvajati, kar je teoretično slišal, in zato je poletna šola pri nas neobhodno potrebna. Ob predruženju šole bi se bil moral uvesti enoleten tečaj. Vzrok, zakaj nima naša šola pravega uspeha, pa ni bil v dvoletnem tečaju, marveč v tem, da se je v njej po nepotrebnem skupuharilo. Š šola gre vedno navzdol; prvo je bila srednja, potem navadna, a sedaj je postala zimska, konec bo gotovo — zatvoritev, na kar se je že mislilo, tako, da bodo pošiljali učence s stipendijami na kmetijske šole v druge dežele.

x **Politično društvo za Furlanijo**, o katerem se navadno nič ne sliši in še manje govori, ker je brez vsakega pomena, sklenilo je v četrtek zvečer na občnem zboru, da bo v zvezi s skoraj zamrlim društvom „Unione“, kateremu načeluje sam deželni glavar in se zbuja le o priliki volitev, agitiralo v skrajnem liberalno-italijanskem smislu v Goričini in po Furlaniji za zmago njih radikalno-italijanskih kandidatov. Sklenili so tudi, da se kakor moderna stranka pomešajo tudi med uboge furlanske kolone in bodo na nje vplivali v demokratičnem smislu. Socijalisti, ki so že imeli neštivilne volilne shode, sklenili so v tajni seji, da bodo priznavali narodnost in vero. To pa le v namen, da pomorejo laškim liberalcem po Furlaniji do zmage, ker sami nimajo nobenega upanja.

Na nadomestnih volitvah za okrajni šolski svet v Gradiški je bil 6. aprila t. l. izvoljen članom župan iz Kormina Jurij baron Locatelli (konservativec) s 64 glasovi. Protikandidat Vianello Virgilij iz Zagrada (liberalec) je vdobil 59 glasov.

x **Iz Kobarida** se nam poroča, da je že pred več časom pobegnil učitelj v Breginju, potem, ko je napravil vse polno dolgovi. Bil je prej nameščen na Kranjskem, a odpuščen iz službe. Poročil je sestro kurata v Logjeh, ki mu je prinesla lepo pohištvo. Z ženo sta jo potegnili v Italijo in od tam je pisal svaku, da žena gre k starišem, on pa — — — Čudno, da o tej stvari ne javlja nič nobeden goriških listov!

x **Deželnega tajnika** dra. Alojzija Pettarina je povisal deželni odbor goriški v svoji sobotni seji v šesti plačilni razred in ga ob enem imenoval deželnim svetovalcem, katere časti se do sedaj ni poznalo v deželi.

d. Gostovanje členov ljubljanskega dež. gledališča v Gorici. Dne 6. t. m. uprizorila se je slovita Hauptmannova sanjska drama „Elga“, dne 7. t. m. „Potopljeni zvon“. Obe igri sta dovolj poznani: V prvi naslikal je pesnik v okvirju sanj viteza, kateri sanja na kraju, kjer se je vršila grozna drama, pretresljivo zgodbo padca z visoke lestvice sreče v prepad obupa in resignacije; druga je bajka polna poezije, ne tako dramatična kot prva, zato pa tem bolj melodijozna. — Nas pa ni vleklo v gledališče samo ime pesnika, ampak tudi glas obeh Taborskih. Prišli smo v polni meri na svoj račun. Umetnika sta, ki dajeta s polno dušo. Posebno velik utis napravila je g. Taborska v vlogi „Elge“. Pri drugi predstavi bil ji je poklonjen krasen šopek. — Umetnik, ki ima še lepo bodočnost je tudi gosp. Nučič. Krasen je bil prizor v „Elgi“ mej njim in Starženskim. — Gospod Danilo v soboto ni znal vloge, da si njegov oskrbnik ni bil slab. Izvrsten je bil v vlogi Povodnjaka drugi večer. — Dobri sta bili tudi gospici Košakova in Rononska oba večera. — Ostale vloge bile so v neznatnih rokah. Uprizoritev bila je zelo skrbna. Motili so pa predolgi odmori, čemur pa je vzrok mnogo naš oter. Občudovali smo krasne toalete g. Taborske. V obče moramo priznati, da sta bila dva krasna večera, ki jih je nam pripravila „Narodna prosveta“. Občinstvo je obakrat napolnilo dvorano.

d. Volilno gibanje. V nedeljo dne 8. t. m. imeli so klerikanci v goriški okolici dva shoda. Popoldne v Mirnem, kjer se je predstavil tajnik Fon volilec. Shod, ki je bil zaupen, je bil obiskan precej dobro. — Popoldne bil je shod v Vrtojbi. Tu pa so se napredni volilci, ki so prišli v veliki večini na shod, polastili predsedstva ter sploh niso dali

(Dalje na 4. strani).

Hranilno in posojilno društvo v Nabrežini

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo 14. aprila 1907 ob 3. uri pop.
v občinski pisarni.

DNEVNI RED:

1. Polaganje računa za leto 1906.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev pregledovalcev računov.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

NABREŽINA, 7. aprila 1906.

Načelstvo.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni itd. v Trstu

ima

svoj ambulatorij

v ulici S. Nicolò št. 9 (nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in 5. do 6. popol.

V Gorenjivasi pri Kanalu odda se v najem

Kovačnica

z vsem kovaškim orodjem in

Stanovanje

obstoječe iz dveh sob, ene kuhinje in dveh kleti. — Pojasnila daje „INSERATNI OD-DELEK EDINOSTI“ pod št. 380.

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)

„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi

ulica della Zesa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

KATALOGI BREZPLAČNO.

Klato kolajne:
DUNAJ - TURIN
FALERMO

L. Magrini & Figlio

Klato kolajne:
DUNAJ - TURIN
FALERMO

TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354

ODLIKOVA TOVARNA IN ZALOGA

GLASOVIRJEV

Specijaliteta priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju. Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJ, ELEKTR. AUTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA. — Daja v najem, v zameno, na obroke. Popravlja, akordira. Gena zmerne.

Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcanton 7

Tužnim in potrtnim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je v soboto (popoldne ob 1. in pol uri) po kratki bolezni, previdena sé svetotajstvi v 84. letu svoje starosti, izdihnila svojo blago dušo naša preljubljena mati, stara mati, prastaramati, gospa.

Julija Leban roj. Fišer

veleposestnica.

Pogreb drage pokojnice se je vršil v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 3. in pol uri popoldne iz hiše žalosti in so se zemeljski ostanki prenesli na domače pokopališče v Črničah.

FRANCE LEBAN.

c. k. poštni ravnatelj
sin.

VIKTORJA LUKSA,

hči
in drugi žalujoči sorodniki.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakobu in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manjše od 4 steklenice proti pošt. povzeta ali proti anticipatni pošiljati mesta 7 K francoj poštnine in zaveja

kandidatu Fonu besede. Predsednik je zaključil shod, ne da bi bil mogel gosp. Fon govoriti.

d. Proti novemu deželnozborskemu volilnemu načrtu protestirali sta tudi občini Čerkno in Nabrežina. Čerkljanska občina ima po večini klerikalen občinski zastop.

Zupanstvo v Velikem Repnu je v svoji seji dne 7. aprila t. l. proti sklepu deželnega zbora goriškega z dne 14. marca t. l. glede vsprejetja deželnozborskega volilnega reda soglasno sklenilo protest, ter se ob jednem se izreklo za splošno in jednako volilno pravico, s zahtevo, naj bodo Slovenci v deželnem zboru zastopani po njih številu.

Vesti iz Kranjske.

Huda toča se je vsula včeraj dopoldne nad Ljubljano in okolico. Padala je tako gosto, da je bilo v par trenutkih vse belo po tleh. Bila je debela kakor lešniki. Gromelo je in nastala je taka tema, da so morale po pisarnah in prodajalnicah goreti luči.

Književnost in umetnost.

Naše gledališče. Dvojno ima igra „Pri belem konjičku“, kar jo dela posebno efektno: sveži humor tipov in dejanja in svežost milieua. Prvi je prišel v nedeljo na našem odru do precejšnje veljave, drugi pa le do jako slabotne — in tako je bil efekt igre samo polovičen. No, bil je zato vseeno velik. Saj je bil Verovšek tu, ljubi gost, kateremu se imamo zahvaliti že za nekaj lepih gledaliških večerov in kateri nam je podal zdaj vnovič čistega, veselega užitka! Zopet smo občudovali v njem mojstra preproste, naravne umetnosti, ki brani v sebi neizcrpljiv zaklad originalnosti. Ta njegov Bucek! Ali si ga je mogoče predstavljati drugačnega nego nam ga je prezentiral Verovšek? Pristni, pravi kranjski purgar, kakor živi in stoji! In za oceno tega Verovškovega tipa nam je v resnici na razpolago samo en izraz: Imenitno! Žel je g. Verovšek v našem gledališču, ki je bilo v nedeljo napolnjeno distingviranega občinstva, zopet viharne, navdušene aplauze. — Ker se bo burka „Pri belem konjičku“ skoro ponovila in bomo torej še imeli priliko, reči o njej kako besedo, se hočemo omejiti z današnjo oceno in posebno o naših igralcih povedati samo poglavitejše. Gdč. Janova je kakor vedno, tudi zdaj napravila svoj stvar vrlo dobro; srčkana; vesela gostilničarka in vdova je razvijala vso kipečo živahnost svojega temperamenta — žal, še nekoliko preveč... Brez zamere, gospodična: a vesela vdova „Pri belem konjičku“ in vesela vdova v opereti enakega imena sta dve različni osebi! Tudi g. Cotič kakor natakran Jan je zahajal nekoliko preveč „v opereto“, sicer pa mu izrekamo vse priznanje. O vrlinah njegovega kakor tudi gdč. Janove igranja smo že tolikrat govorili, da je vsako ponavljanje odveč. Tudi njima je občinstvo živahno aplavdiralo. Jako tipičen parček sta bila gdč. Puceljnova (Minka), in g. Podkrajšek (Maks Jerina), ki sta zares srečno pogodila svoji vlogi in zlasti prizor svoje zaroke izvrstno napravila. Na nedeljskem uspehu jima čestitamo prav posebej! G. Štoka, ki je jako veselo prikolesaril na oder, je izvel vlogo advokata kovača z njemu lastno rutino in spretnostjo, kar je priznati tembolj, ako se pomisli da je imel obilnega in napornega dela, da je spravljal na oder to igro s tolikim ensembledom, kar ve ceniti posebno oni, ki je gledal to na lastne oči. G. Pohar je tudi dobro zadel svojega profesorja (masko ima ta igralec vedno srečno) in dobra je bila tudi g. Grmekova kakor Tilka, dasi ta vloga zanj ni bila posebno primerna. Gdč. Katalanovska kakor brhka gorenjska Režika je delala sicer malo presentimentalen obrazek, a pela je kaj ljubko. Drazestno dekletce to, — Pohvalno omenjamo g. Novaka kakor berača in pa, da ne pozabimo na „pikola“, ki se je toli hrabro držal proti pikolom tako sovražni usodi in tudi svojo pevsko nalogo mojestrosko absolviral. Malo takih pikolov! Povoljno so izveli svoje male vloge tudi ostali igralci. — V igro je bilo vpletenih tudi več kupleto. No, res je, da so občinstvu ugajali (saj naše občinstvo tako ljubi petje in godbo) in Vogričeve prijetne skladbe so in dobri pevci so jih peli, a vseeno bi menili, da so bili tu pa tam predolgi ter da jih je bilo preveč. Sicer se pa nečemo pripraviti z ukusom občinstva, ki se je na istih naslajalo ter zahtevalo opetovano istih ponavljanje. Vse skupno bil je lep večer, ki nam ga je priredilo dramatično društvo.

Novi predsednik društva hrvatskih književnikov. Društvo hrvatskih književnikov je izvolilo svojim predsednikom znanega zgodovinarja prof. Matka Nodilo.

„Ljubljanski Zvon“. Vsebinska april-skega zvezka: Pavel Grošelj — Crescendo (pesem), dr. Ivan Tavčar — Izza kongresa (zgodovinska povest), Vladimir Levstik — Zrno (pesmica) in V Babilonu svobode (potopis), Kristina — Ob Adrij (pesmi), Ivan Cankar — Ženitba kancelista Jereba (zgodba iz doline sentforjanske), dr. Josip Tomižek — Iz učenega in neučnega Berlina (popotni spomini), Vladimir Levstik — Kozak Semjon (pesem), Etbin Kristan — Vitez Ivan (epos), Vojeslav Holc — Pa in Sulejka (povest hrepeneče duše), L. Pintar — Satura, H. Gaspari — Ornamenti (pesmi), F. Strnad (Zbašnik) — Strup (novela). Književne nove-

sti (ocene Cankarjevega Martina Kačurja (dr. Merhar), Zabavne knjižnice „Slovenske Matice“ (dr. Tomižek), Minke Govekarjeve prevoda Tolstega drame „Moč teme“ (dr. Iv. Prijatelj itd.) Splošni pregled.

„Dom in Svet“. Vsebinska 4. številke: Dr. M. Opeka: Gregorčičevemu spomenu (prolog), F. S. Finžgar: Pod svobodnim solncem (povest davnih dedov), A. Medved: Pomladni žarki (pesem), L. Lenarc: Kamjenje in Hotin (potopisna črtica), Zvonimir: Pticka-ljubav (pesem), Janko Mlakar: Zadnji svojega rodu (Humoreska), Griša: Na pot! (pesem), K. A.: Svetovni jezik (razprava), Marijan Kmetiška pesem, F. S. Finžgar: Hčerke trenotka v Gregorčičev spomin), Griša: Večerne rože (pesem), Dr. E. Lampe: Pod oljko in lovorom (zapiski iz Italije), Lea Fatur: Skušnja (črtica). Književnost. Metelkova antologija (poročila dr. E. Lampe). Šah. To in ono. Številka ima 10 slik.

Gospodarstvo.

d. **Eksportna zadruga za zelenjavo** ustanovila se je, kakor smo poročali, ta teden v Goriski okolici. Take zadruge druge niso nič nenavadnega, toda pri nas je to malene prva zadruga te vrste. Zato treba ravno pri prvem koraku dvojne previdnosti, da se ne zgodi kakšna nesreča, ki bi na dolge čase vstrašila naše kmetovalce, da bi se v naprej branili z rokami in nogami zadrugištvu. Stvar nikakor ni tako lahka, kakor si marsikdo domišlja. Storit je treba veliko delo: odstraniti celo vrsto posredovalcev in odvzeti gotovim konzorcijem moč vplivanja na ceno pridelkov. Z ustanovitvijo zadruge samo to še ni storjeno. Treba pred vsem gnotne podlage, ki naj je v prvi vrsti dana s tem, da vsi zadrugiški vplačajo polno svoje deleže. To se nam zdi potrebno poudarjati, ker je na Kranjskem ponesrečilo precej zadrug ozir. konsumnih društev vsled neplačevanja deležev. Prva podlaga vsaki trgovini je zadostna obratna glavica. Druga velika skrb pa je za tem, dobiti si odjemalcev, zagotoviti si trg. To je neobhodno potrebno, ker sicer se zna primeriti kako zelo neljubo presenečenje. Akojima mora torej biti vspretna, tako pri producentih, kakor pri konsumentih. Da pa se to doseže, treba da se poverja vodstvo obrata trgovsko in gospodarstvo izobraženemu človeku, ki pa mora imeti tudi spekulativno žilico. Neobhodno potrebno pri takem podjetju je tudi pravilno knjigovodstvo. Brez tega ne gre! Na oni način, kakor so so doslej kupčevali naši Štanderci, ki so na vagone krompirja odposlali zanašaje se v glavnem na svoj spomin, se stvar ne more izvesti. Pred vsem pa treba mnogo dela, potrpežljivosti in vstrajnosti, ker gladko ne pojde vedno! Počasi treba izučiti ljudi, počasi si pridobiti tal. Eksportna zadruga je riskirano podjetje, kakor vsaka trgovina, — in to naj imajo ustanovitelji vedno pred očmi. Pred vsem je treba previdnosti in sigurnosti. Ravno organizacija producentov vsega ozemlja je stvar, ki se je ne sme bagatelizovati.

Nova industrija v Dalmaciji.

Ker v Dalmaciji izvrstno vspevajo razne aromatične rastline, ki rastejo divje po brdih, pričelo se je misliti na ureditev industrijskih podjetij, ki bi te rastline umetno gojila ter iz njih pripravljala razna eterična olja.

Razne vesti.

Šolske počitnice v Beroliju leta 1907 so razdelili nastopno: velikonočne počitnice trajajo od 23. marca do 8. aprila, binkošne od 17. do 24. maja, poletne od 5. julija do 13. avgusta, jesenske od 28. sept. do 8. oktobra, božične od 21. decembra 1907 do 7. januarja 1908.

Pravda za 500 milijonov kron Nekaj podjetnikov je vložilo tožbo proti mestu Karlove vari, oziroma proti erarju. Zahtevajo odškodnino 500 milijonov kron, ker vsled varstvenih naredb za Karlovarske vrelce, ne morejo dvigati premoga. Tožba je tako obsežna, da jo je bilo treba tiskati. Razprava bo pri okrožnem sodišču v Hebu.

Kdor hoče imeti star zid razračen, naj si kupi seme japonskega hmelja. Japonski hmelj sejemo v topli gredi in presadimo koncem meseca majnika na plano. Japonski hmelj raste hitro in ima gosto listje.

Turške cenzure. Nekdaj je neki francoski potoval po turški obmejni železnici. Uradnik mu je pregledal prtljago in našel pri njem priročen slovar. Uradnik je takoj posikal črko T in mirno iztrgal ono stran, kjer je bilo govora o Turški. — Nekdaj je neki list napisal ta izrek: Oblastne mere so prestroge. Cenzor je izbrisal zadnjo besedo, ker se mu je zdelo puntarska! Časnikar je mesto nje stavil besedo: „arbitrarne“ — in to je prošlo, ker ni uradnik te besede razumel. — V Turški se ne more izdati lista brez posebnega dovoljenja sultanovega, na katero se navadno čaka tri mesece ali celo tri leta, a večkrat se je nikdar ne dočaka. Oni pa, ki je dobil dovoljenje, da izdaja list, ne more zapustiti svojega bivališča brez ministrskega dovoljenja. Ako hoče naročiti potrebne črke, stroje, navadne klišeje, mora zahtevati dovoljenje, ki mora iti skozi vse stroge formalnosti. Ko je zaprosil dovoljenje, pride preiskava, in dokazati se mora, da so naročene stvari v resnici za onega, ki ima sultanovo dovoljenje za izdajanje lista. Od prošnje do priskave mineva zopet meseci in meseci.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“ odda denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen če ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je natančna na čelu „MALI OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDELEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potem pisem bo dal „INSERATNI ODDELEK“ informacije edino le, če bo pisnu priložena znakna za odgovor.

Znana gostilna in prodajalnia pri Pirjevu v vseh s tobakarno in prodajo kolekov, odda se pod ugodnimi pogoji v najem. Obrniti se je do lastnika Josipa Pirjevec v Sežani.

Krojač za deželo, kateri zna sam krojiti in šivati neoženjen, pošten, dobi stalno službo. Ponudbe: Narodni Dom — Roč.

Dvokolo (bicikel) v dobrem stanu in po ceni je na prodaj, ulica San Francisco št. 2, I. nad.

Iščem dečka učenca za prodajalnico jestvin od 14—16 let. Ulica Giovanni Boccaccio št. 6.

Male in velike parcele zemljišča brez hiš in s hišami ob cesti v bližini mesta so na prodaj po ugodnih cenah. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opremo: omare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 25.

Spretnega agenta ali agentinjo za nabiranje oglasov išče takoj „Inseratni oddelek Edinosti“. Daje se dobro provizijo. Ako je oseba spretna, srčna in ima dobro voljo za delo, lahko si zasluži mesečno od 150 do 200 kron. Zahteva se tudi poznanje italijanskega jezika. Ponudbe (tudi osebno) na „Inseratni oddelek Edinosti“.

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Dolčiča, ulica Sorgente 7, telefon 1465.

Slavoj Škerlj, krojač priporoča sl. občinstvu za Veliko noč svojo moderno urejeno krojačnico. Najmodernejši dunajski vzorci. Nizke cene, solidno delo. Svoji k svojim! Piazza Barriera 3, I.

V najem se odda meblirana soba za 1 osebo 9 kron na mesec. Ulica Tigor 17, III. desno.

Angelo Lizza

slikar, dekorater, slika izveske itd. lakira Trst — ulica Paduina št. 9 (vokal ulica Chiozza)

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranje.

Najbolji škrob za lek

Glanzine

Fritz Schulz jun. Akt. Ges. Eger i. B. u. Leipzig

Glanzine daje najlepše likano perilo

Udruženo z najl. milker, „Grand Prix“ na svet. razstavi St. Louis 1904

Zlat. kolajna svet. razstave Pariz 1900. Zlat. kol. Dunaj 1902.

TRST M. Gál GORICA

Elastični ovitki rudeči ali črni za trtne cepiče

I. vrsta kron 25 50 II. vrsta „ „ 23 50

Posilja se tudi na deželo poštanim povzetjem.

Fratelli Rauber Trst, ulica San Lazzaro 2. Gladišče ustrojenih kož, kože za čevljarje in sedlarje. Lastna tovarna ustrojenih gornjih kož (tomaje). Izvaja naročila za vse kraje v pokrajini.

Mehanična delalnica

Alarik Lantschner

zapriseženi cenitelj

TRST — ulica Geppa št. 12

Ekzkluzivno zastopništvo in zaloga svetovnoznane tovarne koles (biciklov in motociklov) „Styria“ tvrdke Joch. Puch & Co. v Gradcu, kakor tudi tu in inozemskih trdkh veliko zalogo priklčin, Zaloga in vpeljava električnih zvoncev. Sprejme kakoršno si bode popravilo v svoji stroki.

Posestvo, valjični mlin in še ena vodna moč v ljubljanski okolici pol ure od železniške postaje

se prodaja iz proste roke.

Posestvo je posebno pripravno za živinorejstvo radi velikih gospodarskih poslopih in dobrih pašnikov. Bližina mesta jamči za prodajo vseh gospodarskih pridelkov. Več pove **TOMAŽ JEZEK**, posesta, v Spodnjih Gamelnah nad Ljubljano.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežan

javlja svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravila iste po zmernih cenah in z jamstvom.

Kdor želi pristna, jamčena vina

naj se obrne na dobro znano ZALOGO VINA

DOMENICO RAVALICO, TRST

ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. — Telef. 1729

kjer najde Istrska, Furlanska, Dalmatinska vina, Kraški toran kakor tudi stara vina po nizkih cenah.

Posilja tudi na dom. — Za krčmarje in gostilničarje cene po dogovoru.

PRVA ZALOGA VINA

UMBERTO ZUCCO

TRST — ulica Tiziano Vecellio 9

ima izključno izvrstna namizna vina

Istrski refosk po 72 stot. liter; Dalmatinsko vino po 80 st. liter; Opolo iz Omislija po 80 st. liter; razun tega

Izbera finih likerjev v buteljkah.

SPECIALITETA Refosk iz Karst (iz lastnih vinogradov) zajamčeno pristen 3 X buteljka.

Posilja tudi na dom. — Jamči za pristnost lastnih pridelkov.

Za gostilničarje

cene po dogovoru

Čast mi je javiti, da sem v mojej

Dunajske prodajalnice slanine

v TRSTU, ulica Caserma št. 19 (Paiača Vianello)

TELEFON št. 1893

odprl posebno sobo za zajutrek (Frühstückstube), kjer dobijo moji cenjeni odjemalci, poleg izvrstnega belega in črnega vina tudi pravo izvrstno

PLZENSKO PIVO društvene plzenske tovarne

Prodaja suho in sveže meso, vsake vrste salama, Modene, Bologne, Verone in ogrskih. Klobase Neustädter in Kranjske. Velika zaloga svežih konserv in konserv v skatljah, omake in sir vsake vrste.

GIORGIO HUTTER.